

1. Ali in kako boste vzpostavili socialni dialog, ki je že več kot leto dni na mrtvi točki?

Socialni dialog v okviru Ekonomsko-socialnega sveta poteka med tremi partnerji, predstavniki delavcev, delodajalcev in vlade. Naj spomnimo, da je socialni dialog zastal, ker so se maja 2021 sindikati kot predstavniki delavcev iz njega umaknili. Seje ESS skliče predsednik, trenutno je to predstavnik delodajalcev, in ko bo sklicana, se je bomo vsekakor udeležili, če bomo nanjo vabljeni kot predstavniki vlade.

2. Boste ohranili enotni plačni sistem javnega sektorja oziroma na katerih področjih ga boste izboljšali?

Predlagamo oblikovanje približno petih plačnih sistemov: za zdravstvo, šolstvo, državno upravo, obrambo in varnost. Znotraj teh bo mogoče med seboj primerjati poklice in ustrezneje urediti plače.

3. Boste dali prednost strokovnosti in usposobljenosti pri kadrovanju v državnih / javnih podjetjih, javnih zavodih in javnem sektorju nasploh oziroma boste poskrbeli za neodvisnost in apolitičnost direktorjev / predstojnikov?

V demokratični družbi imajo nosilci odgovornosti dolžnost, da na določena mesta imenujejo ljudi, ki jim zaupajo in so sposobni, ne glede na politično pripadnost imenovanih. Težava pa se pojavi v primeru, če so odgovorna mesta zaupana ljudem brez ustreznih kompetenc ter se sistemov ne upravlja v javnem interesu oziroma interesu podjetji.

4. Boste samozaposlenemu na področju kulture končno priznali status delavca in pravico do kolektivnega pogajanja / dogovarjanja?

Menimo, da je treba v Sloveniji odpreti širšo razpravo o tem, ali se s spremembo Zakona o kolektivnih pogodbah za vse samozaposlene, ne le tiste s področja kulture, oblikuje smiselno enaka oziroma podobna ureditev za sklepanje kolektivnih pogodb med samozaposlenimi in njihovimi naročniki. Pri tem je ključno, da se tudi znotraj posameznih skupin samozaposlenih odpre razprava o skupnih standardih, ki jih želijo uveljavljati.

5. Ali in na kakšen način boste vzpostavili volilni sistem, ki bo odražal pristno voljo volivcev in v katerem ljudstvo ne bo več podložnik strankokracije?

V Novi Sloveniji podpiramo vsako spremembo volilnega sistema, ki bi povečala vpliv volivcev pri izvolitvi poslancev v državni zbor. V zadnjem sklicu državnega zbora smo zato že dvakrat podprli predlog o vzpostavitvi preferenčnega glasu, ki pa žal ni dobil zadostne dvotretjinske večine.

6. Kako si predstavljate zeleni prehod v razogljčeno družbo oziroma kakšna so vaša stališča do gradnje novih hidroelektrarn in večjih polj vetrnih elektrarn?

V Novi Sloveniji podpiramo odgovoren zeleni prehod, ki ne pomeni izgube naše suverenosti. Vsako proizvodno enoto električne energije, ki jo poganjajo fosilna goriva, je pred ukinitvijo potrebno nadomestiti z novimi obnovljivimi viri električne energije. Energetske neodvisnosti ni mogoče doseči brez jedrske opcije. Zato v Novi Sloveniji podpiramo izgradnjo drugega bloka jedrske elektrarne Krško.

V Novi Sloveniji prepoznavamo izjemno priložnost neizkoriščenega elektro energetskega potenciala rek in vodotokov. V praksi se dogaja, da potenciali rek in vodotokov ostajajo neizkoriščeni, ker je umestitev manjših elektrarn zaradi zapletenih postopkov praktično nemogoča. Predlagali bomo konkretne spremembe zakonodaje, ki bodo predvsem manjšim investitorjem in zasebnikom omogočali lažjo postavitev manjših hidroelektrarn. Podpiramo tudi izgradnjo verige elektrarn na spodnji in srednji Savi.

Slovenija je glede izrabe vetrne energije na dnu evropskih držav. Skupni energetski potencial iz energije vetra je ocenjen na 303 do 480 MWh. V Novi Sloveniji smo prepričani, da je vetrne elektrarne v prostor možno sonaravno umestiti. Ob ustreznih izravnalnih ukrepih naravovarstvene omejitve ne morejo biti razlog za neizkoriščanje tega dragocenega vira OVE.

V Novi Sloveniji podpiramo tudi izgradnjo ter razvoj sončnih elektrarn ter geotermije.

7. Kakšen je po vašem mnenju položaj Republike Slovenije v luči novih geopolitičnih razmerij in grožnje vojne v neposredni bližini?

Slovenija je varna država. Obkrožajo nas partnerske in zavezniške države Evropske unije in zveze NATO. Glede na strmo poslabšanje varnostne situacije v Evropi pa naša varnost ni samoumevna. Pokazalo se je, da je imela NSi prav pri svojih prizadevanjih za modernizacijo Slovenske vojske. Slovenija bo še naprej aktivno sodelovala pri zagotavljanju in ohranjanju miru s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah pod okriljem OZN, zveze NATO in EU. Stabilnost Zahodnega Balkana, Sredozemlja, Bližnjega vzhoda in Severne Afrike ostaja v našem strateškem interesu.

8. Kdaj boste zagotovili dosledno spoštovanje Zakona o javni rabi slovenščine, po katerem morajo vse elektronske komunikacijske in kontrolne naprave omogočati izbiro slovenščine in slovenskega črkopisa oziroma kdaj bodo avtomobili, računalniki, tablice, telefoni – vseh znamk, brez izjem –, ki se prodajajo na slovenskem trgu, končno znali slovensko?

V Novi Sloveniji se zavzemamo za aktivno spodbujanje rabe slovenskega jezika v elektronskih komunikacijskih napravah kot tudi v digitalnem okolju. Zakon o javni rabi slovenščine v drugem odstavku 20. člena določa, da mora biti v elektronskih komunikacijskih in kontrolnih napravah omogočena izbira slovenščine in upoštevan slovenski črkopis. V zvezi s tem je Ministrstvo za kulturo 21. 9. 2021 z dopisom pozvalo zastopnike avtomobilskih znamk in uvoznikov, da poskrbijo za prevod uporabniškega vmesnika ter tudi za razvoj in rabo govornih pomočnikov oziroma vmesnikov ali aplikacij v slovenščini. Ta prizadevanja podpiramo in upamo, da avtomobili in druge elektronske naprave kmalu spregovorijo tudi slovensko.

9. Kaj boste storili, da kvote slovenske glasbe na (zasebnih) radijskih in televizijskih postajah ne bodo več upadale in kdaj bo Akos - Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije postala učinkovita, kot se od nje pričakuje, radijske frekvence pa se ne bodo preprodajale kot rabljena vozila?

V NSi smo prepričani, da brez slovenske kulture in slovenskega jezika kot njenega identitetnega jedra danes ne bi imeli samostojne države. Tudi zato ima slovenski jezik za nas posebno vrednost. V zvezi z določbami o kvotah slovenske glasbe za zasebne radijske postaje je ustavno sodišče leta 2019 razsodilo, da te niso jasne in pomensko določljive. V Novi Sloveniji pa smo že ob sprejemanju takratne novele Zakona o medijih predlagali, da bi bilo treba logiko kvot obrniti in na drugačen način spodbujati večje deleže slovenske glasbe v radijskih programih. Naš predlog je bil, da bi ministrstvo z javnimi razpisi za medijske vsebine ali podelitev frekvenc določilo, da so tisti mediji, ki predvajajo več oziroma veliko slovenske glasbe, zaradi tega bolje točkovani in imajo pri dodeljevanju sredstev zaradi tega tudi prednost.

Tisti, ki se odločijo za čisto komercialni program, pa obenem ne bi bili oškodovani. Na ta način bi spodbujali medije k predvajanju slovenske glasbe z manjšim poseganjem v uredniško svobodo in prosto gospodarsko pobudo.

Trenutno je v zakonodajnem postopku v Državnem zboru predlog novega Zakona o elektronskih komunikacijah, ki v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2018/1972/EU in prinaša novosti tudi na področju podeljevanja radijskih frekvenc ter Akosa.

10. Ali bodo vaši morebitni poslanci in člani ožjega vodstva stranke nepreklicno odstopili, če bodo v prihajajočem mandatu ravnali v nasprotju s svojimi predvolilnimi obljubami?

Da, v NSi spoštujemo standarde zahodnoevropske politične kulture.